

Nr 185.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till avsättning till försäkringsinspektionens fond m. m.

(1:a avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under tionde huvudtiteln (punkt 81) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Avsättning till försäkringsinspektionens fond för budgetåret 1948/49 beräkna ett förslagsanslag av 360 000 kronor, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 72, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 6 februari 1948, föreslagit riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för försäkringsinspektionen,

dels godkänna av departementschefen förordad stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49,

dels ock till Avsättning till försäkringsinspektionens fond för budgetåret 1948/49 anvisa ett förslagsanslag av 360 000 kronor.

I propositionen nr 50 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag till lag om försäkringsrörelse m. m.

Departementschefen har framhållit, att den nya lagstiftningen om försäkringsrörelse kommer att för försäkringsinspektionen medföra väsentligt ökade arbetsuppgifter, delvis av ny och krävande art. Koncessionsprövningen, som nu närmast syftar till att tillse att bolagsordning och grunder överensstämmer med lagens föreskrifter, skall enligt förslaget i första hand avse frågorna huruvida det tillämnade bolaget är behövt och även eljest ägnat att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet. Frågan om utvidgning av bestående försäkringsrörelse med ny verksamhetsgren skall bedömas efter samma normer. Antalet bolag, vilkas bolagsordningar granskas av inspektionen, kommer att mer än fördubblas genom att granskningen även kommer att omfatta läns- och häradsbolagens bolagsordningar. Gällande bolagsordningar komma i stor utsträckning att behöva omarbetas, vilket under en övergångstid medför särskilt behov av härför lämpade arbetskrafter inom försäkringsinspektionen. Verkets arbetsuppgifter som registreringsmyndighet komma även att öka, bl. a. på grund av den mera omfattande registreringsplikt, som föreskrivits i nya försäkringslagen. De nu nämnda uppgifterna skola åvila juridiska och administrativa byrån.

För livförsäkringsbyråns verksamhet väntas den nya lagstiftningen få än mer vittgående följder. Fri placering av livbolagens tekniska fonder kom-

mer i viss utsträckning att medgivas. Detta innebär en nyhet, och utvecklingen bör noga följas av försäkringsinspektionen. Skälighetsprincipens införande i fråga om livförsäkring kommer att kräva en mera ingående analys av livförsäkringsverksamheten än tidigare varit fallet. Den nya lagen kommer att medföra överarbetning av livförsäkringsbolagens tekniska grunder, varvid samtliga antaganden i grunderna kräva ingående behandling. Fortlöpande tekniska utredningar komma att bli behövliga för att åstadkomma material som kan klarlägga, huruvida bolagens verksamhet kan anses tillgodose kraven på trygghet och skälighet. Samtliga hithörande frågor äro synnerligen komplicerade.

En viss personalökning har ansetts vara nödvändig för att inspektionen skall kunna fullgöra de nya arbetsuppgifterna. Departementschefen har med hänsyn härtill föreslagit, att juridiska och administrativa byrån samt livförsäkringsbyrån tillföras vardera två nya befattningar samt att två nya biträdesbefattningar inrättas. Då åtskilliga av inspektionens nuvarande befattningshavare komma att få arbete av helt annan och mera komplicerad art än tidigare, har departementschefen ansett sig även böra föreslå, att deras löneställning förbättras. Medel för dessa ändamål har synts departementschefen böra beräknas från och med den 1 juli 1948. Den nya lagen om försäkringsrörelse är, framhåller departementschefen, visserligen ej avsedd att träda i kraft förrän den 1 januari 1949, men den har redan sedan några månader tillbaka återverkat på inspektionens arbetsbörda, och återverkningarna väntas bli ännu mer påtagliga under innevarande år.

Vad angår löneställningen för försäkringsinspektionens chef har departementschefen erinrat om att inspektionens verksamhet undergått en stark utveckling under senare år. Då härjämte den nya lagstiftningen komme att ställa ytterligare krav på verket och dess chef och innehavaren av chefsbefattningen måste besitta särskilda kvalifikationer, har departementschefen förordat, att överdirektörsbefattningen i Cr 17 ändras till befattning som generaldirektör i Cr 19.

Av de båda nya tjänsterna å juridiska och administrativa byrån har den ena synts departementschefen böra placeras i 29 lönegraden, löneplan 1, med tjänstebestämmelsen förste byråsekreterare. Med hänsyn till att försäkringsväsendets framtida organisation vore föremål för utredning, syntes denna liksom flertalet övriga nya tjänster böra göras extra ordinarie. Den andra nya tjänsten å juridiska och administrativa byrån borde inrättas som en amanuensbefattning med lön enligt den reglerade befordringsgången.

För byrånspektören och förste aktuarien å livförsäkringsbyrån kommer, såsom ovan anförts, den nya lagstiftningen att medföra vidgade och mera komplicerade arbetsuppgifter. Utgående härifrån har departementschefen föreslagit, att den nuvarande byrånspektörsbefattningen i Ca 31 ändras till en förste byrånspektörsbefattning med lönegradsnummer 9, löneplan 2. Befattningen syntes i likhet med byråchefstjänsten å samma byrå böra tillsättas med förordnande för viss tid och erhålla lönegradsbeteckningen

Cp. Förste aktuariefattningen i Ca 27 borde uppflyttas till Ca 31. Av de båda nya befattningarna borde den ena under tjänstebestämmningen förste byråinspektör placeras i Cp 9 och den andra under bestämmningen byråinspektör i Ce 31.

Löneställningen för befattningshavarna å skadeförsäkringsbyrån, vilkas verksamhet endast i mindre utsträckning kommer att beröras av den nya lagen om försäkringsrörelse, har synts departementschefen endast så till vida böra ändras, att befattningen som byråinspektör i Ca 31 uppflyttas till befattning som förste byråinspektör i Ca 32 och befattningen som förste revisor uppflyttas från Ca 27 till Ca 29.

Av de föreslagna nya biträdestjänsterna borde enligt departementschefen den ena inrättas som kanslibitrådesbefattning i Ce 11 och den andra som bitrådesbefattning för skriv- och kontorsgöromål enligt den reglerade beföringsgången. I samband härmed borde en extra ordinarie kanslibitrådesbefattning i Ce 11, vars innehavare under lång tid varit anställd i inspektionens tjänst, överföras å ordinarie stat i Ca 11.

I överensstämmelse härmed ha avlöningskostnaderna för nästa budgetår upptagits med 318 400 kronor (nu 241 700 kronor).

Omkostnaderna ha beräknats till 60 200 kronor (nu 50 200 kronor) och de särskilda uppborädsmedlen till samma belopp som för innevarande budgetår, 1 600 kronor.

Inspektionens stat för nästa budgetår skulle således sluta å ett belopp av $(318\,400 + 60\,200 - 1\,600 =)$ 377 000 kronor. Anslaget till avsättning till försäkringsinspektionens fond har emellertid, i överensstämmelse med grunderna för bestämmande av anslagets storlek, upptagits till 360 000 kronor. Överskjutande kostnader böra enligt departementschefen under nästa budgetår bestridas från besparingar å försäkringsinspektionens fond.

Utskottet vill erinra, att riksdagen numera godkänt Kungl. Maj:ts i propositionen nr 50 framlagda förslag till lag om försäkringsrörelse m. m.

Såsom departementschefen framhållit, kommer den nya lagstiftningen på ifrågavarande område att för försäkringsinspektionen medföra ökade arbetsuppgifter, varför en förstärkning av personalen torde få anses ofrånkomlig. Departementschefens förslag om inrättande av nya befattningar finner utskottet sig böra tillstyrka och har icke något att erinra mot för dessa befattningar föreslagna löneställningar.

Enligt departementschefens förslag skulle överdirektörsbefattningen, vilken nu är placerad i lönegrad Cr 17, ändras till befattning som generaldirektör i lönegrad Cr 19. I ärendet är upplyst, att statskontoret avstyrkt ifrågavarande lönegradsuppflyttning och att allmänna lönenämnden, som funnit vissa skäl tala för förslaget, dock ansett detta spörsmål böra upptagas till prövning i samband med andra liknande frågor i anslutning till den allmänna löne regleringen för statens tjänstemän. Även om utskottet finner viss tvekan kunna råda i fråga om den föreslagna löneställningen för chefsbefattningen, anser utskottet sig emellertid med hänsyn till den starka utveckling,

som inspektionens verksamhet undergått under senare år, och då såsom ovan framhållits den nya lagstiftningen kommer att ställa ökade krav på verket och dess chef, böra tillstyrka, att överdirektörstjänsten redan nu ändras till befattning såsom generaldirektör i lönegrad Cr 19.

Departementschefens övriga förslag om ändrad benämning och lönegradsplacering i fråga om vissa redan inrättade befattningar finner utskottet sig även kunna tillstyrka.

De verkställda beräkningarna av avlöningar och omkostnader synas jämväl böra godtagas.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för försäkringsinspektionen, som betingas av vad departementschefen i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 6 februari 1948 anför;

b) godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1948/49:

Utgifter:

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	193 100	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	6 600	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	87 400	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	30 800	
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i>	»	500	kronor 318 400

Omkostnader.

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	3 000	
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	6 000	
3. Expenser, <i>förslagsvis</i> ..	»	23 000	
4. Hyror, <i>förslagsvis</i>	»	19 200	
5. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	9 000	kronor 60 200

Summa kronor 378 600

Särskilda uppbördsmedel:

Registreringsavgifter, för- slagsvis	kronor	900	
Försålda publikationer, för- slagsvis	»	100	
Hyresmedel	»	600 kronor	1 600
			<hr/>
			Nettoutgift kronor 377 000;

c) till *Avsättning till försäkringsinspektionens fond* för budgetåret 1948/49 under tionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 360 000 kronor.

Stockholm den 18 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 184.
